

Phân tích Người lái đò Sông Đà hay nhất

Các bài [phân tích Người lái đò Sông Đà](#) dưới đây chắc chắn sẽ là tài liệu cần thiết cho các em học sinh lớp 12 chuẩn bị cho các kì thi sắp tới. Hôm nay [Top 10 Branding](#) sẽ tổng hợp **Top 20 mẫu phân tích bài Người lái đò Sông Đà hay nhất**. Hãy cùng cùng tôi tìm hiểu nhé!

phân tích Người lái đò Sông Đà

Với bài kì nổi tiếng "người lái đò sông Đà" – rút từ tập "tùy bút sông Đà" xuất bản năm 1960, Nguyễn Tuân muốn xưng tụng ông lái đò tài hoa trí dũng trên sông thiên nhiên bạo liệt, và ngôn ngữ Nguyễn Tuân lại hòa nhau xưng tụng tác giả của nó như một ông tài bậc thầy lèo lái con thuyền chữ trên dòng sông Thi không kém thác ghềnh. Chính từ áng kỳ này, người nghệ sĩ vốn nổi tiếng tài hoa uyên bác từ trước cách mạng tháng 8 nay lại có dịp trở ra một phong cách nghệ thuật đầy góc cạnh thú vị trước 1 cuộc sống đã đổi thay. Tác phẩm đã khắc họa vẻ đẹp đa dạng vừa hung bạo vừa trữ tình của con sông Đà và ca ngợi người lái đò giản dị mà kì vĩ trên dòng sông.

Nguyễn Tuân là một nhà văn lớn của dân tộc, một nghệ sĩ tài hoa suốt đời đi tìm, và tôn vinh cái đẹp. Ông có vị trí quan trọng và đóng góp không nhỏ đối với văn học hiện đại: thúc đẩy thể tùy bút, bút kí văn học đạt tới trình độ nghệ thuật cao, làm phong phú thêm ngôn ngữ văn học dân tộc, đem đến cho nền văn xuôi hiện đại một phong cách nổi bật, tài hoa và độc đáo.

Với chất tài hoa tài tử sẵn có trong một tâm hồn nghệ sĩ yêu cái đẹp, một bộ óc uyên bác và lối hành văn cầu kì, độc đáo, Nguyễn Tuân gây ấn tượng với người đọc bởi những tác phẩm cực đẹp. Đối với ông, đã đẹp là phải đẹp đến toàn mỹ, đã dữ dội là phải dữ dội đến khác thường, đến tột đỉnh. Và trong một chuyến đi gian khổ và đầy hào hứng đến vùng Tây Bắc rộng lớn, xa xôi, ông đã tìm thấy cho mình một "nàng thơ" hoàn mỹ: sông Đà với hai "thái cực" mâu thuẫn đến mê hoặc: hung bạo, dữ dội mà trữ tình, đẹp đẽ.

Sự hung bạo của Đà giang đã được Nguyễn Tuân thể hiện một cách rất tài tình trong tác phẩm. Viết về Đà giang, ngòi bút của Nguyễn Tuân vô cùng phóng túng, thoải mái bởi "Người lái đò sông Đà" được viết bằng thể loại tùy bút. Ông chẳng khác nào một nhà quay phim lão luyện. Có khi ống kính của nhà văn tiếp cận con sông Đà từ phía viễn cảnh. Từ trên cao, Nguyễn Tuân nhìn thấy con sông Đà dài ngoằn ngoèo như một sợi dây thừng.

Có đôi lúc, ống kính của nhà văn lia vào để quay cận cảnh từng quãng sông hẹp, cắt từng đoạn sông để mô tả cái sự hung bạo của những đoạn sông với hình ảnh "đá bờ sông, dựng vách thành, mặt sông chỗ ấy chỉ lúc đúng ngọ mới

có mặt trời.” Thậm chí có những đoạn “vách đá thành chẹt lòng Sông Đà như một cái yết hầu. Đứng bên này bờ nhẹ tay ném hòn đá qua bên kia vách.

Có quãng con nai con hổ đã có lần vọt từ bờ này sang bờ kia”. Ấn tượng hơn nữa là việc “ngồi trong khoang đò qua quãng ấy, đang mùa hè mà cũng thấy lạnh, cảm thấy mình như đang ở hè một cái ngõ mà ngóng vọng lên một khung cảnh cửa sổ nhà nào ở tầng nhà thứ mấy vừa tắt phụt đèn điện. Và phong cách độc đáo của Nguyễn Tuân còn được thể hiện qua góc nhìn điện ảnh được sử dụng để cảm nhận, tạo cho người đọc một ấn tượng về vẻ đẹp của sự hùng vĩ mà thiên nhiên Tây Bắc đã mang lại.

Những quãng ghềnh thác hãy còn đáng sợ ở cái dữ dằn của gió – nước: quãng mặt ghềnh Hát Loong, dài hàng cây số, gió phối hợp với nước, với đá, với sóng tạo nên những cơn xoáy thật kinh hãi: “nước xô đá, đá xô sóng, sóng xô gió cuồn cuộn luồng gió gùn ghè suốt năm suốt tháng như lúc nào cũng đòi nợ xuýt”. Cái dữ dội, hung bạo của ghềnh thác được mô tả thành công và sinh động như đang hiện hữu trước mắt người đọc bởi nghệ thuật tài tình của Nguyễn Tuân với hàng loạt các động từ mạnh, câu văn nhiều dấu phẩy liên tiếp tạo nên sự liệt kê trùng điệp của hành động “sô” và phần nào dựng nên nhịp điệu hối hả, dồn dập vừa như cái dữ dội, mạnh bạo của dòng nước mà còn như tiếng tim đập của người đi trên sông.

Như vậy rõ ràng ở nơi ấy lòng sông rất hẹp, độ dốc của con thác rất cao, nhiều luồng chết, vực xoáy. Viết về con sông Đà hung bạo, tác giả sử dụng những câu văn rất ngắn, huy động chủ yếu kiến thức võ thuật và quân sự để miêu tả sự vận động của dòng nước. Ông cũng cảm nhận con sông bằng nhiều giác quan để kích thích trí tưởng tượng của độc giả bạn đọc. Bởi vậy, con sông Đà hiện lên là một nhân vật có tính cách và cả ngôn ngữ.

Ta còn thấy Nguyễn Tuân tập trung vào miêu tả sự hung bạo của Đà giang ở những hút nước với cách liên tưởng vô cùng táo bạo. Ở những cái hút nước giống như những cái giếng bê tông người ta thả xuống để chuẩn bị làm móng cầu: “trên những cái hút nước ấy cũng đang quay lừ lừ những cánh quạt đàn”. Nước ở đó cứ “thở và kêu như cửa cống cái bị sặc”, có lúc lại nghe rờn rợn như tiếng “rót dầu sôi”. Sông Đà không khác gì một loài thú dữ đầy ranh mãnh, chực chờ vồ lấy những chiếc thuyền mỏng manh. “Cho nên không một chiếc thuyền nào dám men gần cái hút nước ấy...

Bè gỗ nghênh ngang qua đây vô ý là bị hút nước đó lôi tuột xuống, có chiếc thuyền bị nó giồng ngay cây chuối ngược rồi vọt biến đi, bị chìm dưới lòng sông đến mười phút sau, mới thấy tan xác ở khuỷnh sông dưới”. Những so sánh, ví von “như cửa cống bị sặc”, “như cái giếng bê tông”... đầy gợi hình, gợi cảm của tác giả gây cảm giác rất mạnh làm cho người đọc như nghe thấy, nhìn thấy cận cảnh cái hung dữ của sông Đà mà thót tim lại. Thế nhưng, giống như đang cùng

người đọc ngồi cùng một chiếc thuyền qua sông, Nguyễn tuân lại đưa người đọc đến những cái ghê rợn hơn nữa của dòng sông Đà.

Trước hết là những âm thanh của tiếng thác gào rùng rợn, hoang dã: con sông Đà đã trở thành một loại thủy quái vừa hung ác, vừa nham hiểm: "Tiếng nước thác nghe như là oán trách gì, rồi lại như là van xin, rồi lại như là khiêu khích, giọng gằn mà chế nhạo. Thế rồi nó rống lên như tiếng một ngàn con trâu mộng đang lồng lộn giữa rừng vầu, rừng tre nứa nổ lau, đang phá tuông rừng lửa, rừng lửa cùng gầm thét với đàn trâu da cháy bùng bùng". Ở đoạn văn này, tác giả đã huy động rất nhiều biện pháp nghệ thuật như nhân hóa, liên tưởng, so sánh, sử dụng hàng loạt động từ mạnh khiến hình ảnh sông Đà thật ghê rợn như một nhân vật mang tâm địa hiểm ác với cái kiêu khôn khéo, ranh ma.

Tiếp đến là sự hung bạo, dữ dằn của đá sông Đà, đó là những cửa tử đang mai phục ẩn nấp để gieo rắc kinh hoàng cho người lái đò. Bằng tri thức sâu rộng về quân sự, võ thuật, thể dục, thể thao và điện ảnh, Nguyễn Tuân đã phác họa nên một cuộc chiến đầy gay cấn như một quyển binh pháp về đánh trận trên sông Đà. Đá ở đây được chia thành ba tuyến và năm cửa, bốn cửa tử và duy nhất chỉ một cửa sinh.

Lòng sông thì trắng xóa làm nổi bật những tảng đá đang bày thế trận, tảng nào, hòn nào "trông cũng ngổ nghịch và như những vị tướng", "có vị trông oai phong lắm liệt", "có vị thì như đang hất hàm bắt cái thuyền phải xưng tên xưng tuổi trước khi giao chiến". Có vị "lại lùi về một chút và thách thức cái thuyền có giỏi thì tiến gần vào".

Con thác khúc sông này mới độc áo, xảo quyết làm sao! Nó như đang mai phục để rồi đột nhiên nhồm cả dậy vồ lấy con thuyền nơi khúc sông ngoặt, khi thì nó lại tỏ ra sơ hở để dụ con thuyền vào rồi bất ngờ quay lại đánh quật vu hồi. Khi đánh giáp lá cà thì nó đâm thẳng vào hông ông lái đò, bẻ gãy cán chèo, rồi đá trái thúc gối vào bụng, giữ đủ đòn âm, đòn tía, rồi túm lấy thắt lưng đòi lật ngửa bụng ông lái đò trên trận nước. Nó vừa đánh vừa reo hò la hét vang động cả một vùng sông nước hoang vu.

Tham khảo thêm:

[Dàn ý Người lái đò Sông Đà](#)

[Sơ đồ tư duy Người lái đò Sông Đà](#)

[Soạn bài Người lái đò Sông Đà](#)

[Tóm tắt Người lái đò Sông Đà](#)

